

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

Databaseret status på fremmedsprogsområdet

Oplæg på konferencen “Barrierer og motivation for fremmedsprog” d. 29. november 2022

Projektkoordinator Søren Nørrelund-Madsen, NCFF øst

Dagsorden

- Databaserede nedslag for de tre primære sektorer, som NCFF fokuserer på:
 - Grundskolen
 - Ungdomsuddannelserne
 - De videregående uddannelser
- Data i et 10-årigt perspektiv fra 2013-22
- Udvalgte data, hvor der er noget “på spil”

Kilder

- Hvor andet ikke er anført, er data på grundskole- og ungdomsuddannelsesområdet fra BUVM's datavarehus www.uddannelsesstatistik.dk, og data på det videregående uddannelsesområde er fra UFM.

Fremmedsprog i grundskolen

- For oversigter baseret på karakterdata gælder, at der tale om oversigter over andelen af elever i 9. klasse med en karakter i faget

Fremmedsprog i grundskolen

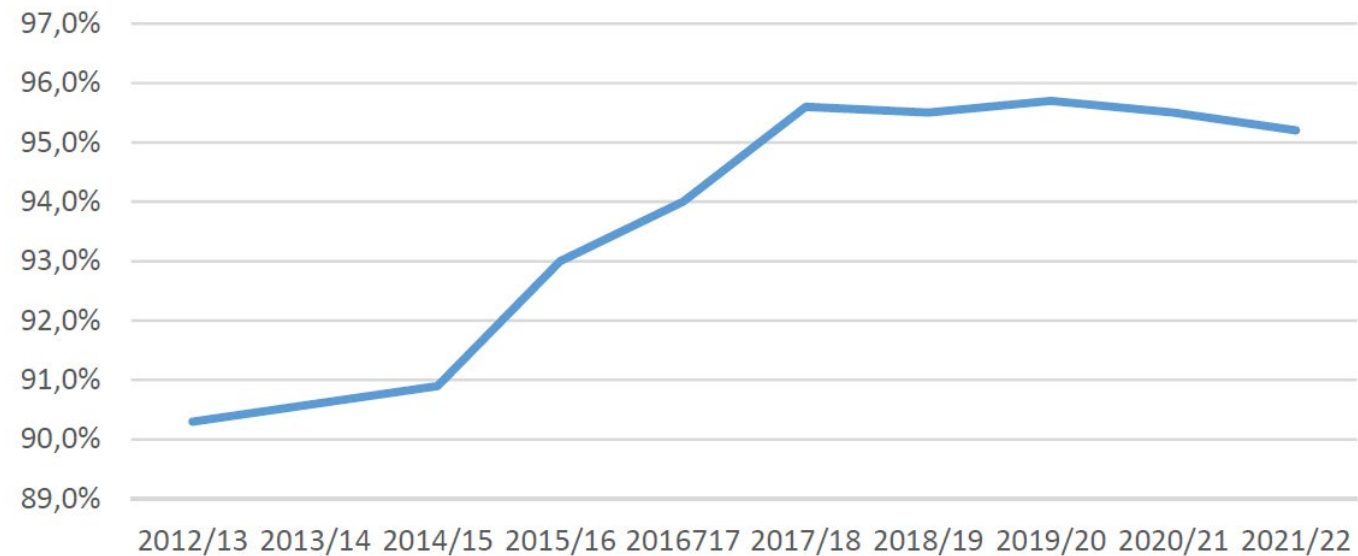
- Fremmedsprog fylder noget i grundskolen
- BUVVM's vejledende timetal for 1.-9. klasse
 - Dansk: 2.160 timer
 - Matematik: 1.350 timer
 - Fremmedsprog (engelsk og 2. fremmedsprog): 1.020 timer
 - Naturfag (natur/teknologi, geografi, biologi, fysik/kemi): 840 timer
 - Historie: 390 timer

Andel af elever i 9. klasse med en karakter i 2. fremmedsprog

- Andelen af elever i 9. klasse med 2. fremmedsprog er steget markant igennem de sidste 10 år.
- Skoleåret 2021/22:
 - Folkeskoler: 94,5%
 - Fri- og privatskoler: 98,2%

Andel af elever i 9. klasse med en karakter i 2. fremmedsprog - folkeskoler og fri- og privatskoler

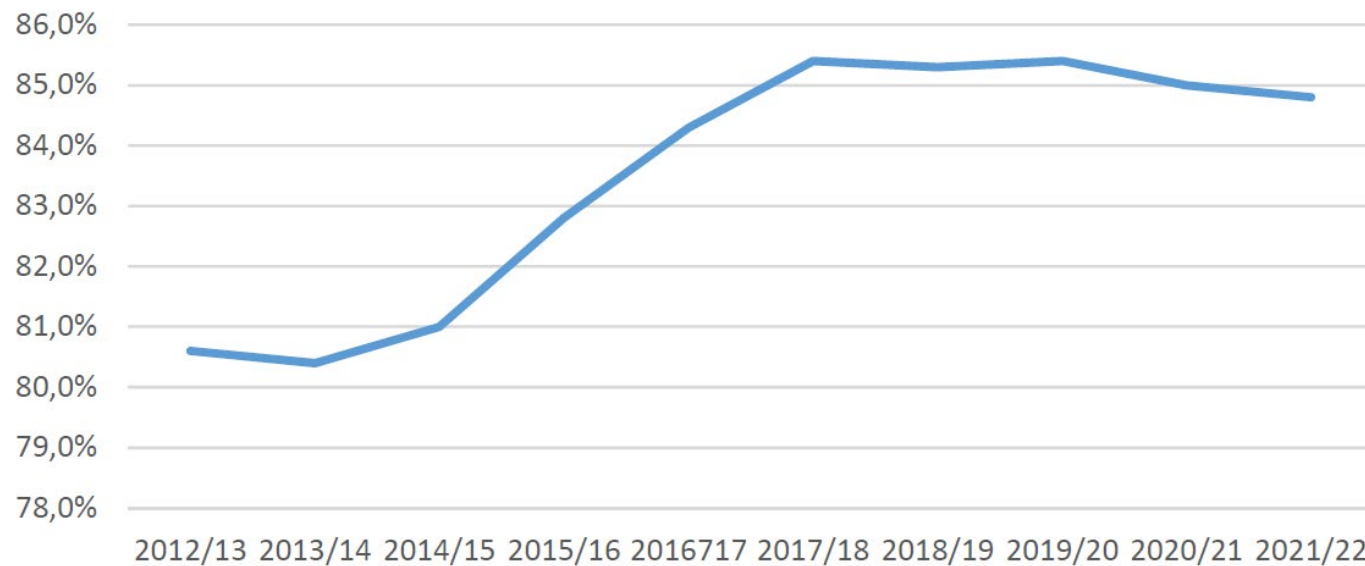

Tysk som 2. fremmedsprog

- Andelen af elever med karakter i tysk i 9. klasse er steget markant igennem de sidste 10 år
- Fra 80,6% af eleverne i 2012/13 til 84,8% af eleverne i 2021/22

Andel af eleverne i 9. klasse i folkeskoler og fri- og privatskoler med en karakter i tysk

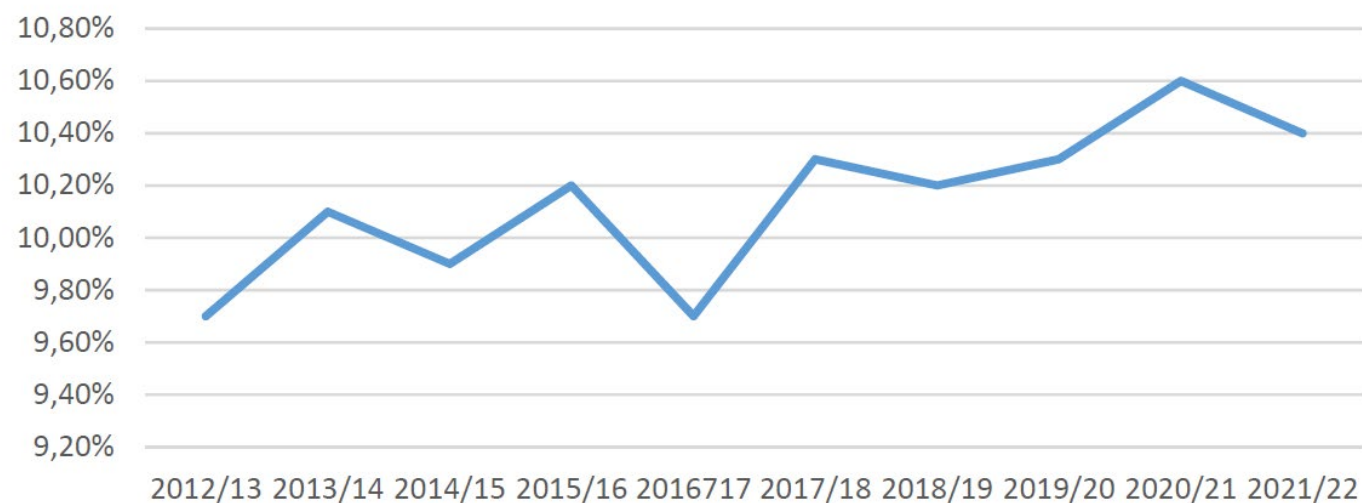

Fransk som 2. fremmedsprog

- Der ses ligeledes en stigning i den samlede andel af elever i folkeskolen og i fri- og privatskoler, der får en karakter i fransk som 2. fremmedsprog i 9. klasse.

Andel elever i 9. klasse i folkeskole, friskole og privatskole med en karakter i fransk som 2. fremmedsprog

Regional fordeling - meget skæv fordeling af franskudbudet i folkeskolen

- Så mange elever i 9. klasse i folkeskolen fik i skoleåret 2021/22 en karakter i fransk som 2. fremmedsprog
 - Region Hovedstaden: 28,6%
 - Region Sjælland: 3,9%
 - Region Midtjylland: 2,6%
 - Region Nordjylland: 1,2%
 - Region Syddanmark: 1,0%

Regional fordeling - meget skæv fordeling af franskudbudet i folkeskolen

- I skoleåret 2021/22 var der i alt 240 folkeskoler, der udbød fransk som 2. fremmedsprog – det svarer til ca. 20% af alle folkeskoler

Region	Antal	% af skoler
Region Hovedstaden	187 folkeskoler ud af 254	74%
Region Sjælland	26 folkeskoler ud af 191	14%
Region Midtjylland	16 folkeskoler ud af 307	5%
Region Syddanmark	9 folkeskoler ud af 296	3%
Region Nordjylland	2 folkeskoler ud af 147	1%

Folkeskoler er her opgjort som skoler uden afdelinger og som afdelinger: <https://www.uvm.dk/statistik/grundskolen/personale-og-skoler/antal-grundskoler>. 10. klassecentre og ungdomsskoler er ikke talt med.

Fremmedsprog på stx og hhx

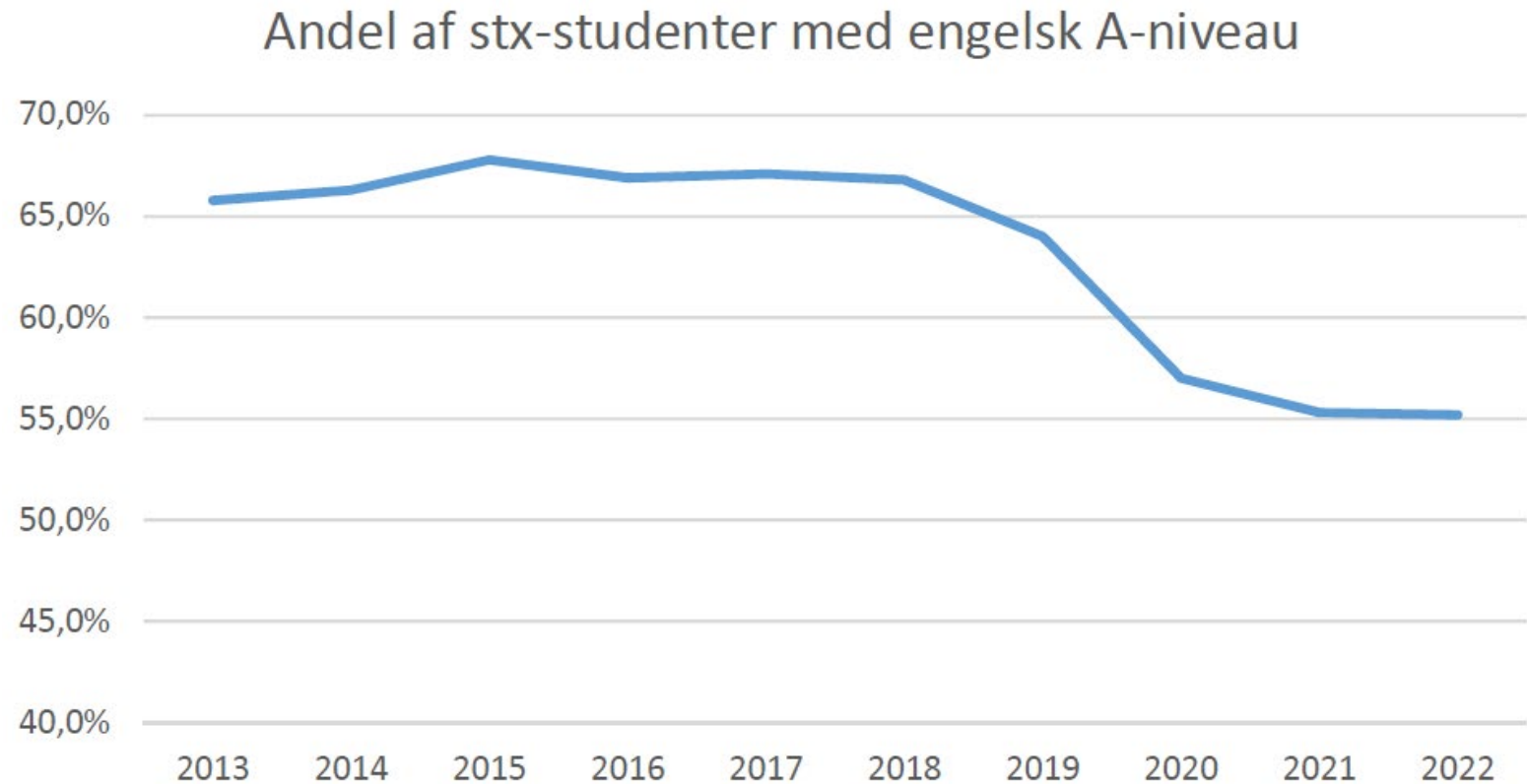

- Alle tal i de kommende slides viser andelen af stx- og hhx-studenter med de forskellige fremmedsprogfag og -niveauer i det enkelte år
- Alle data er opgjort på bevisår, dvs. det år eleven dimitterer

Engelsk på stx

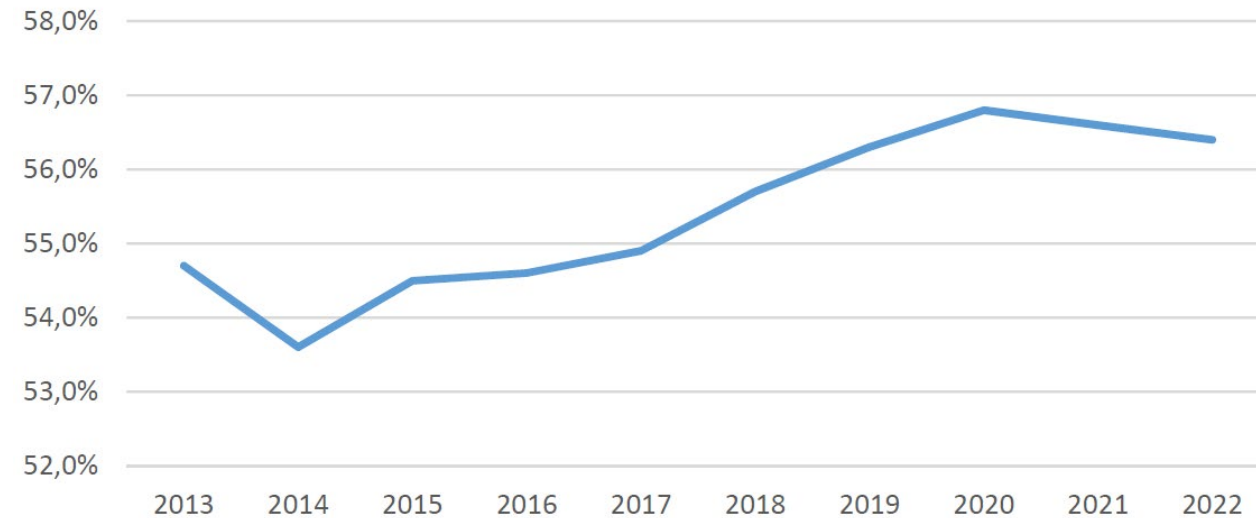
- Siden 2018 er andelen af studenter med engelsk på A-niveau nationalt faldet fra 66,8% til 55,2% - det største dyk kommer i 2020

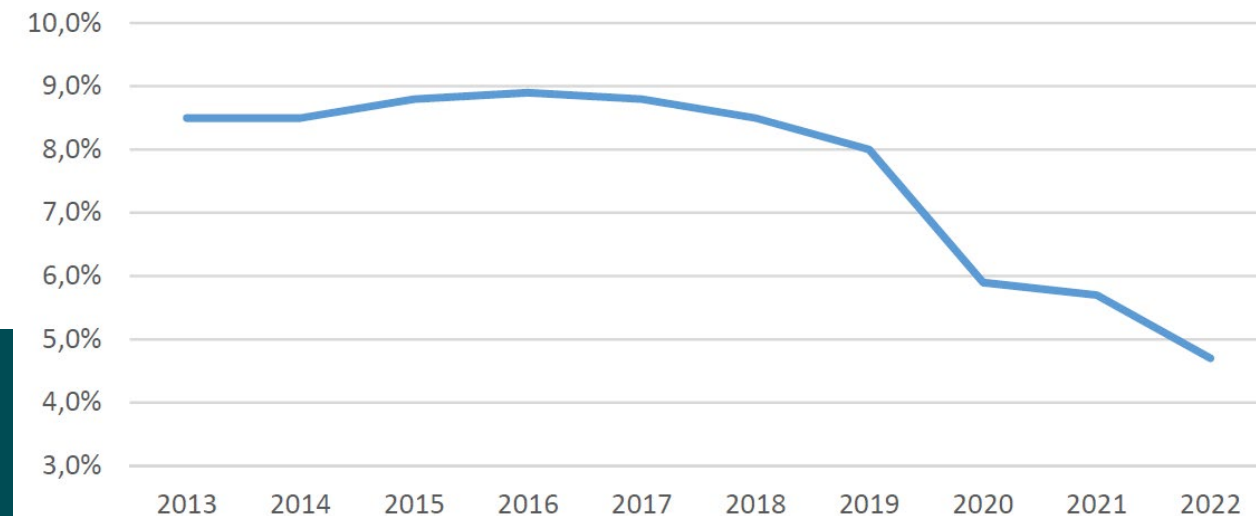
Tysk på stx

- Andelen af stx-studenter med tysk på eksamensbeviset har været stigende de sidste 10 år
- Stigningen skyldes en stigning i andelen af stx-studenter med tysk fortsættersprog B-niveau.
- Andelen af stx-studenter med tysk fortsættersprog A-niveau er faldet markant
 - Fra 8,0% i 2019 til 4,7% i 2022

Andel af stx-studenter med tysk på eksamensbeviset / fortsætter B- eller A-niveau

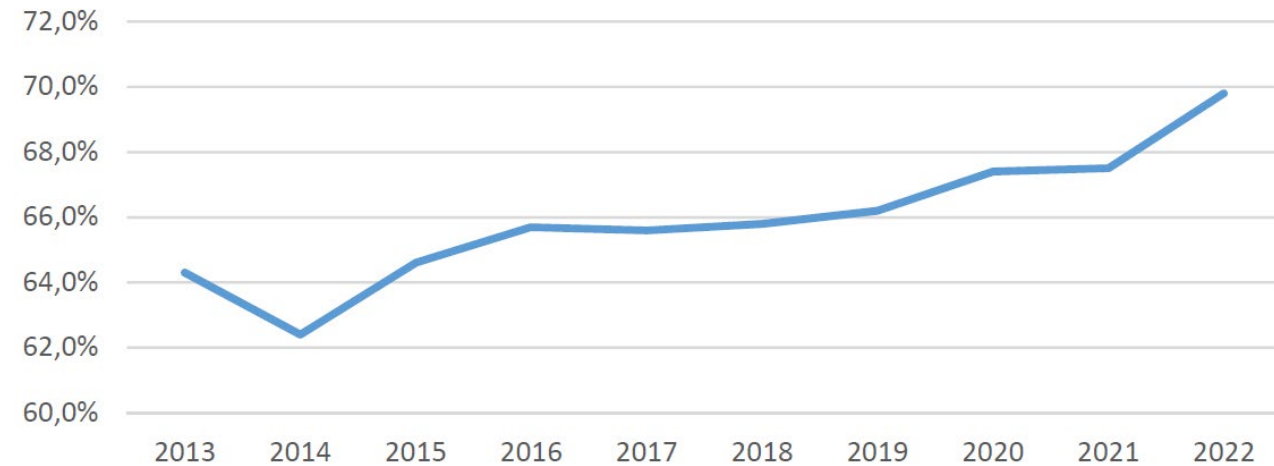
Andel af stx-studenter med tysk fortsætter A-niveau

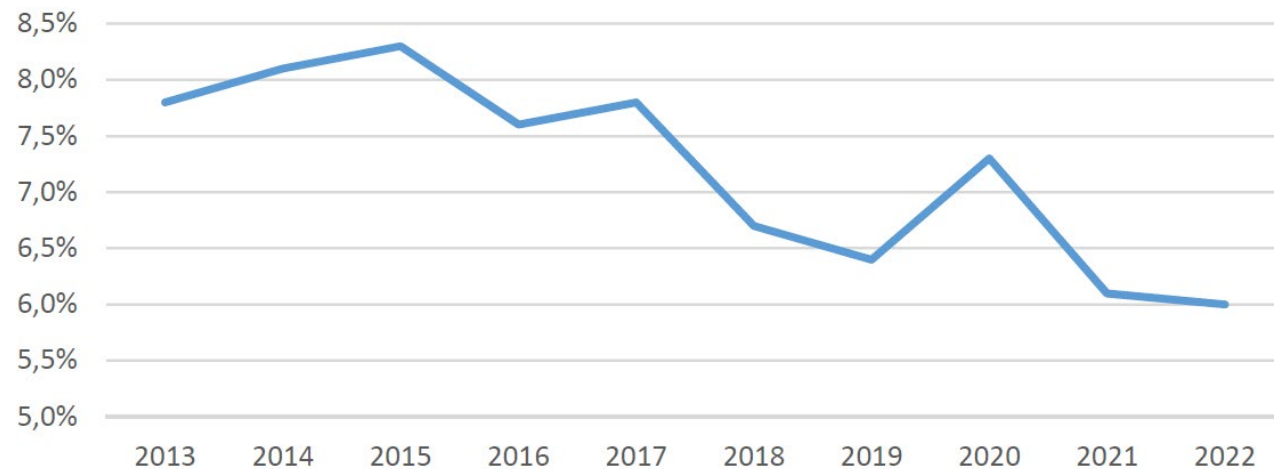
Tysk på hhx

- Næsten 7 ud af 10 (69.8%) af hhx-studerne 2022 havde tysk på eksamensbeviset
- Ligesom på stx ses et fald i andelen af hhx-studerne med tysk fortsættersprog A-niveau

Andel af hhx-studerne med tysk på eksamensbeviset / fortsætter B- eller A-niveau

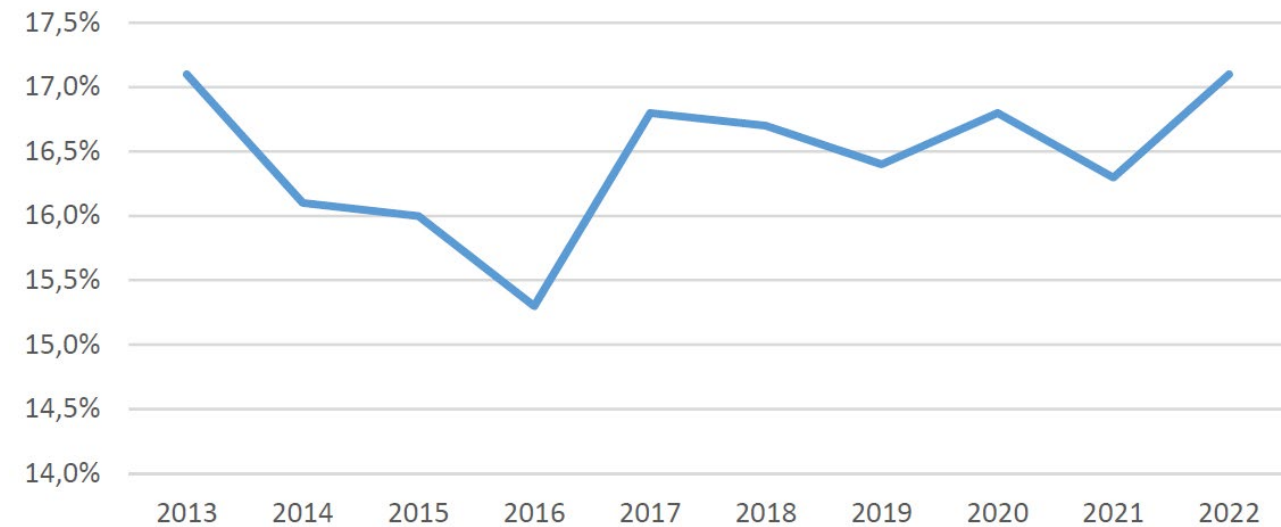
Andel af hhx-studerne med tysk fortsætter A-niveau

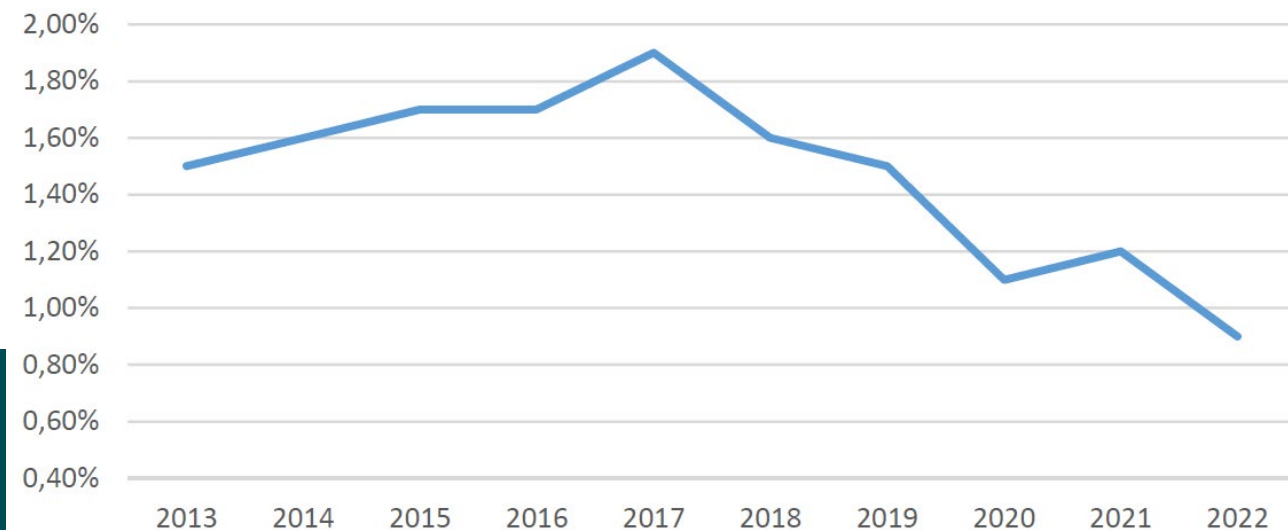
Fransk på stx

- Nationalt er der en forholdsvis stabil andel af stx-studenter med fransk.
- Der ses dog en forskydning fra fortsætterfransk til begynderfransk og et fald i andelen af stx-studenter med fransk fortsættersprog A-niveau
 - Fransk fortsætter A-niveau:
Fra 1,5% i 2019 til 0,9% i 2022

Andel af stx-studenter med fransk: fortsætter A- og B-niveau og begynderprog A-niveau

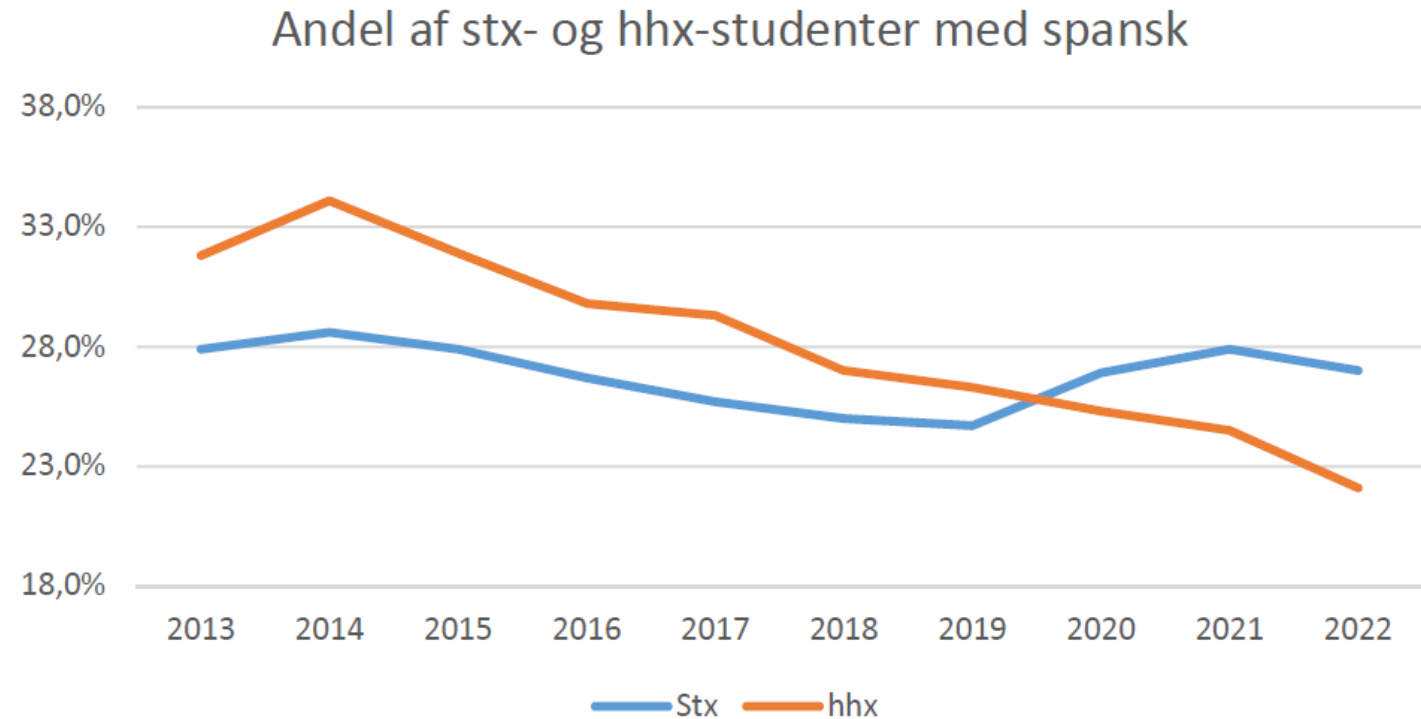
Andel af stx-studenter med fransk fortsætter A-niveau

Spansk på stx og hhx

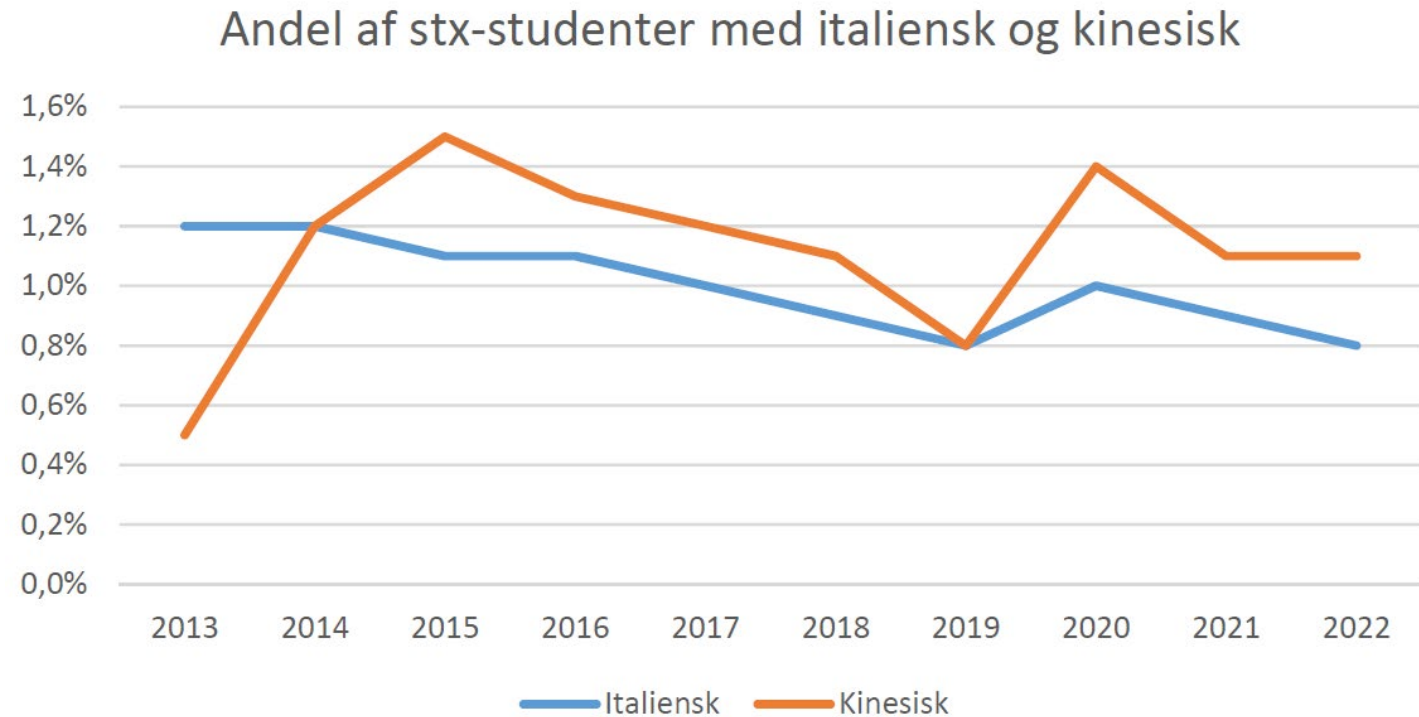
- Forholdvis stabil udvikling i andelen af stx-studenter med spansk.
- Markant fald i andelen af hhx-studenter med spansk igennem de sidste 10 år fra 31,8% i 2013 til 22,1% i 2022

Italiensk og kinesisk på stx

- Andelen af stx-elever, der dimitterer med enten italiensk eller kinesisk, ligger og svinger omkring ca. 1% for hvert af de to fag

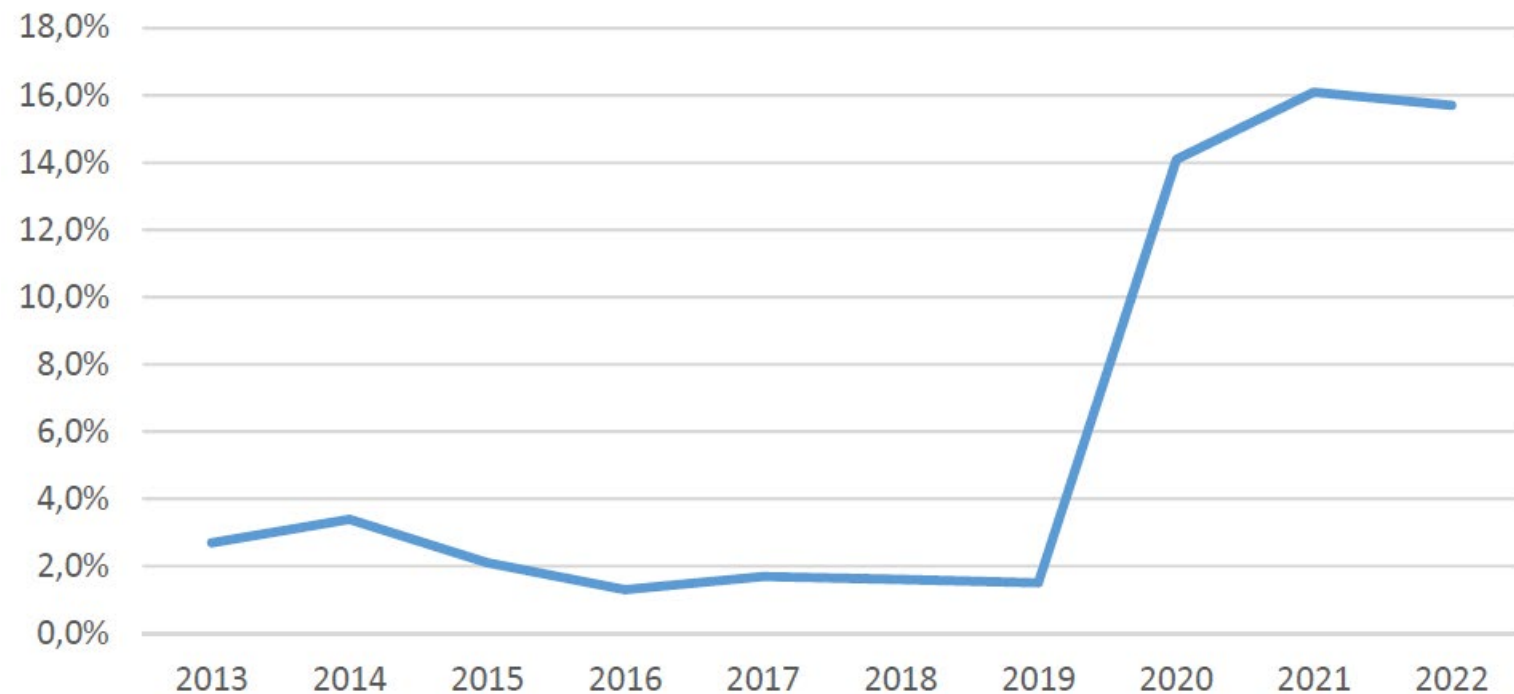

Latin på stx

- Andelen af stx-studenter med latin C-niveau er steget markant med den nye gymnasireform

Andel af stx-studenter med latin C-niveau

Andel af elever med en sproglig studieretning

Stx

- 2017/18: 9,5%
- 2018/19: 9,6%
- 2019/20: 8,6%
- 2020/21: 7,5%
- 2021/22: 7,9%

Hhx

- 2017/18: 1,7%
- 2018/19: 1,0%
- 2019/20: 1,3%
- 2020/21: 0,8%
- 2021/22: 0,4%

Fremmedsprog på de videregående uddannelser

- Hovedparten af data er fra UFM. Enkelte data har vi i NCFF selv indhentet

Sproglærersituationen i folkeskolen og på stx/hhx

- Rapporten ”Kortlægning af fremmedsprog i uddannelsessektoren”
- Fremskrivning foretaget af Epinion for NCFF af sproglærersituationen i grundskolen og på ungdomsuddannelserne i et 20-årigt perspektiv

Kortlægning af
fremmedsprog i
uddannelsessektoren

Epinion for Det Nationale Center
for Fremmedsprog

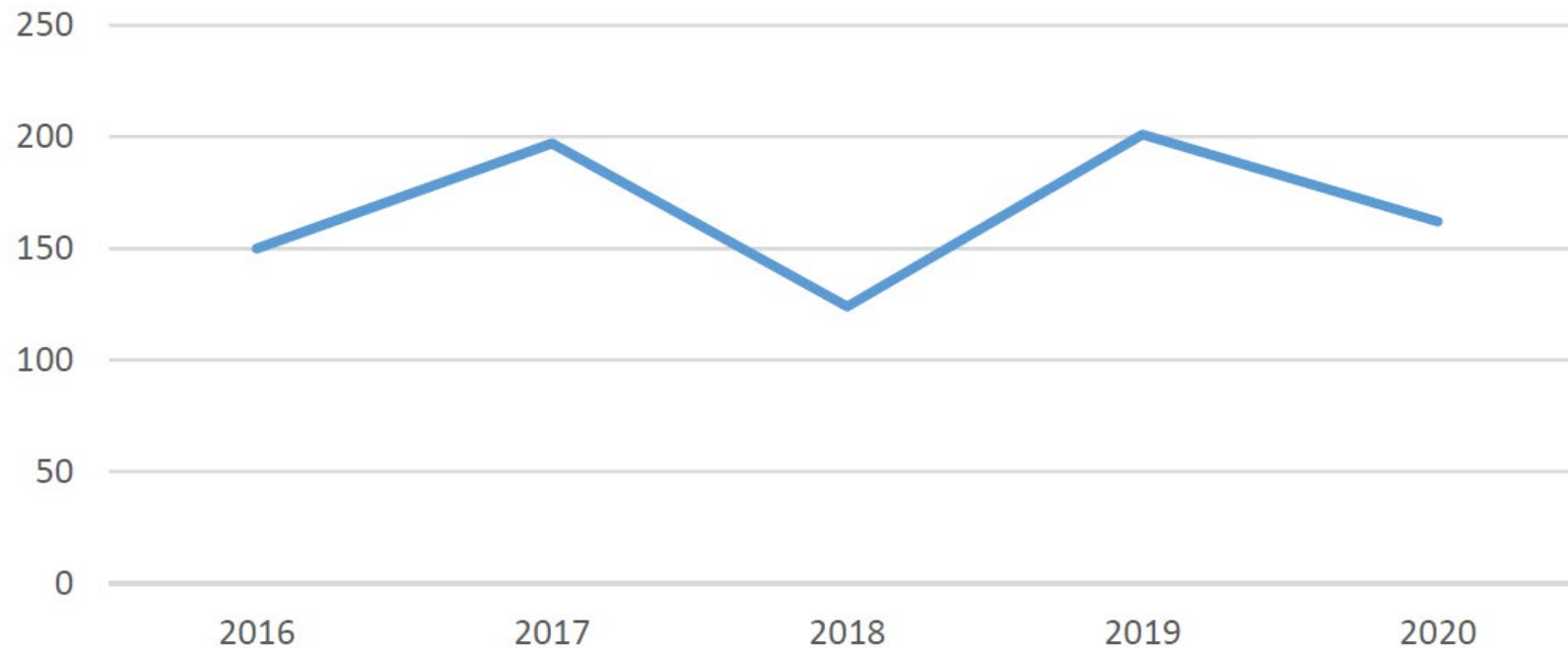
Epinion

Tysk på læreruddannelsen

- Forholdsvis stabil udvikling i tysk, hvor der i snit er bestået 167 kompetencemålsprøver i tysk årligt fra 2016-20

Antal beståede kompetencemålsprøver i tysk på læreruddannelsen

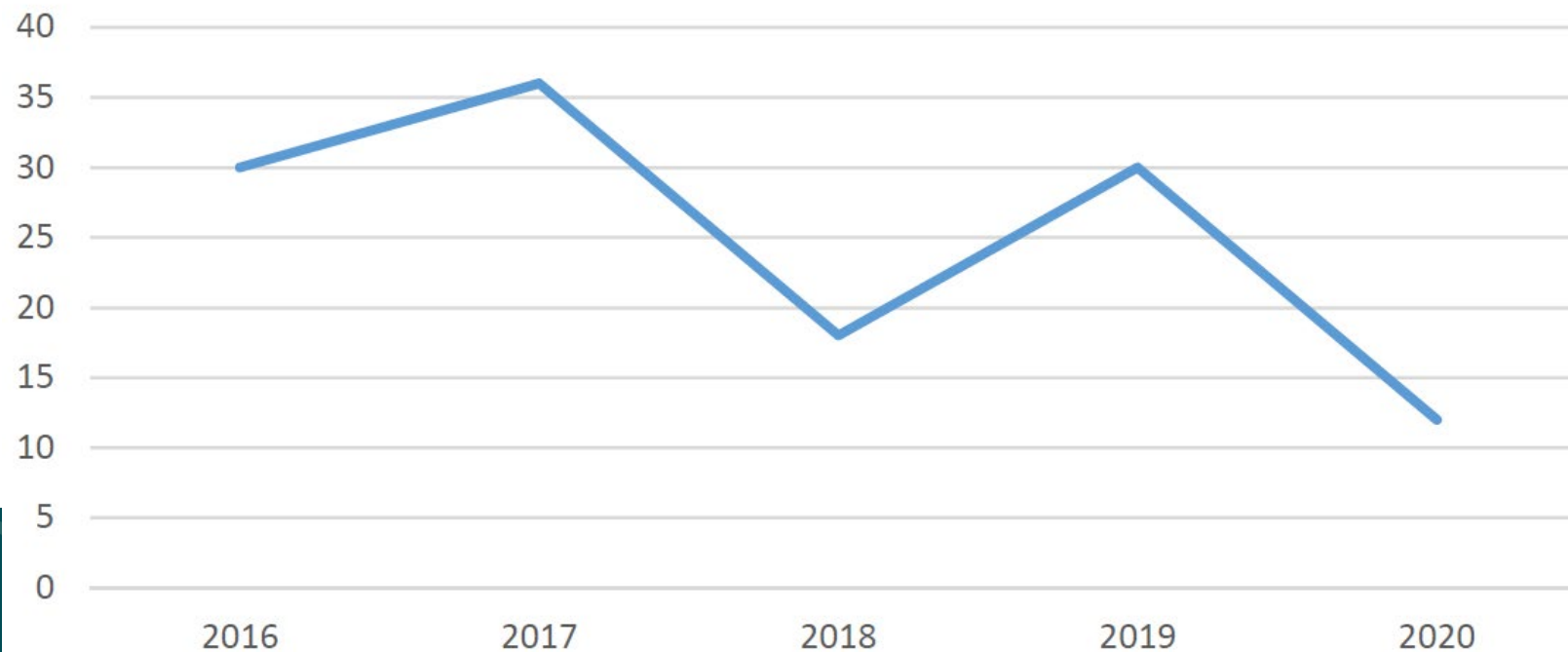
Kilde: Egen indhentning af tal fra professionshøjskolerne

Fransk på læreruddannelsen

- I fransk er der i snit bestået 25 kompetencemålsprøver årligt fra 2016-20

Antal beståede kompetencemålsprøver i fransk på læreruddannelsen

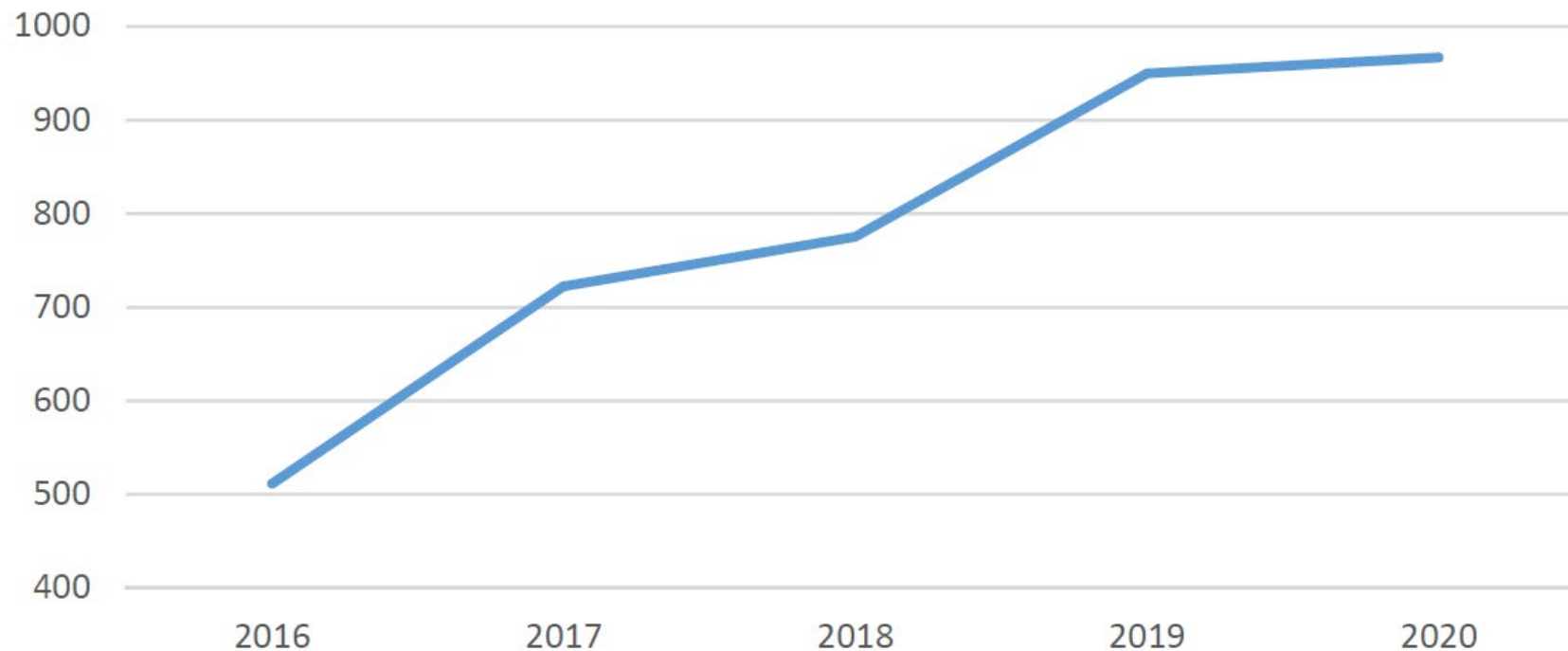
Kilde: Egen indhentning af tal fra professionshøjskolerne

Engelsk på læreruddannelsen

- Stigning i antallet af nye engelsklærere – gennemsnitligt blev der bestået 785 kompetencemålsprøver i engelsk hvert år i perioden

Antal beståede kompetencemålsprøver i engelsk på læreruddannelsen

Kilde: Egen indhenting af tal fra professionshøjskolerne

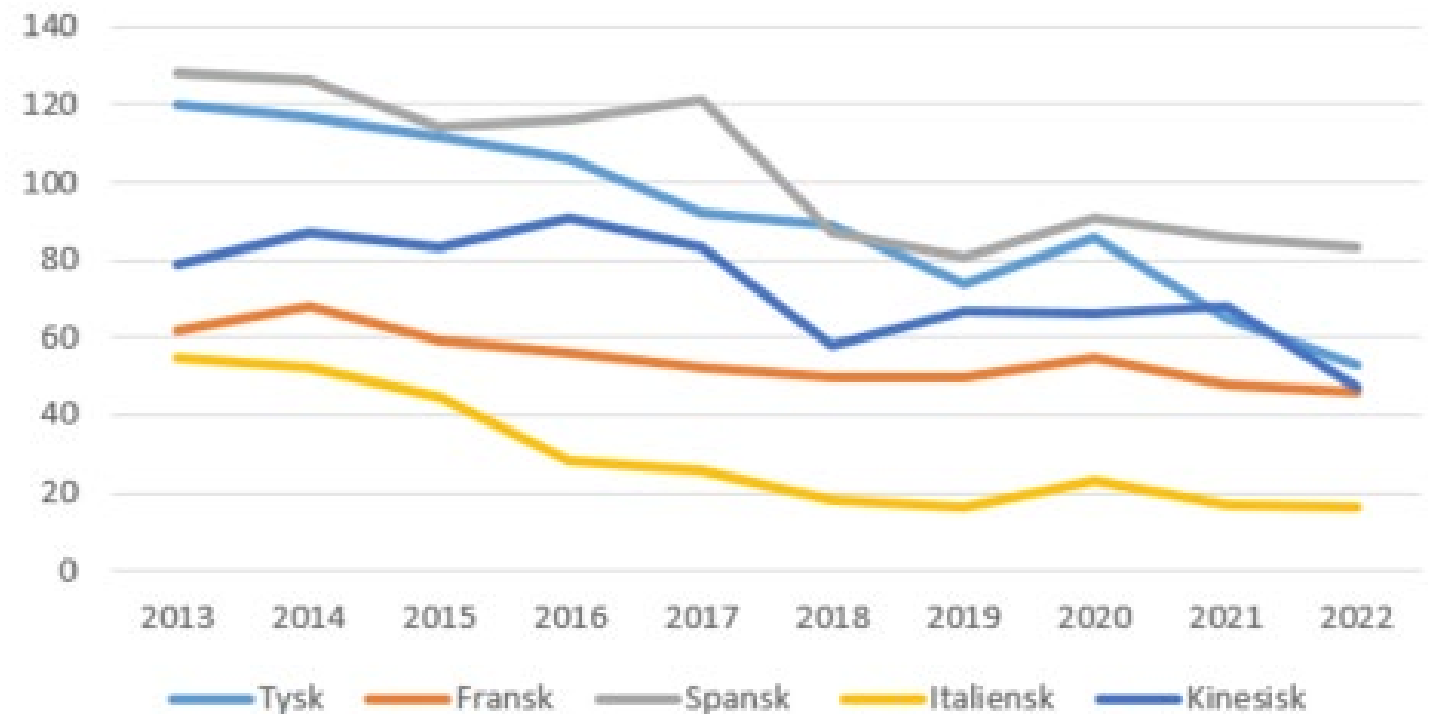
Optag sproguddannelser på uni 2013-22

- Tysk: fald på 56%
- Fransk: fald på 26%
- Spansk: fald på 35%
- Italiensk: fald på 71%
- Kinesisk: fald på 41%

- KOT: fald på 5%
- Universiteterne: fald på 7%
- Humaniora: fald på 38%

Optag på universiteternes sproguddannelser

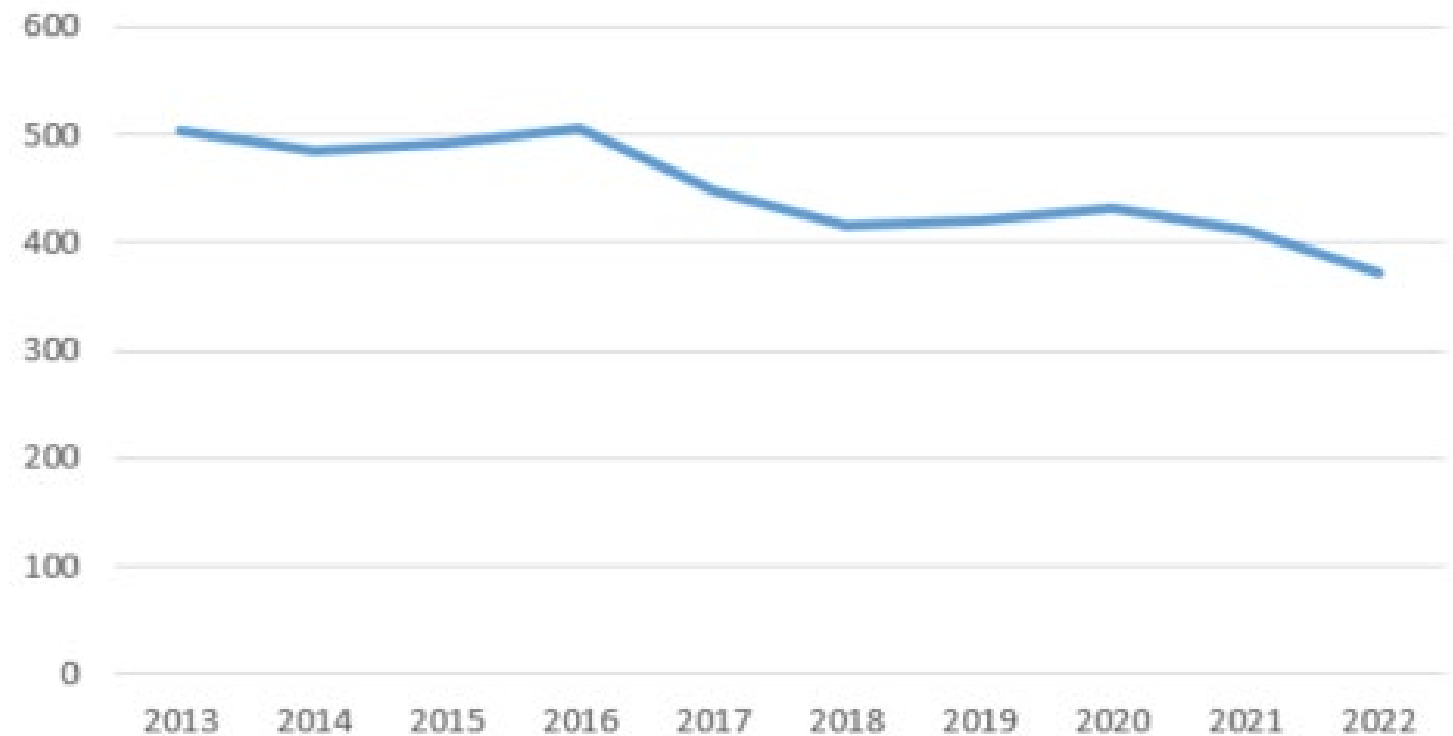

Optag sproguddannelser på uni 2013-22

- Engelsk: fald på 26%

Optaget på universiteternes engelskuddannelser

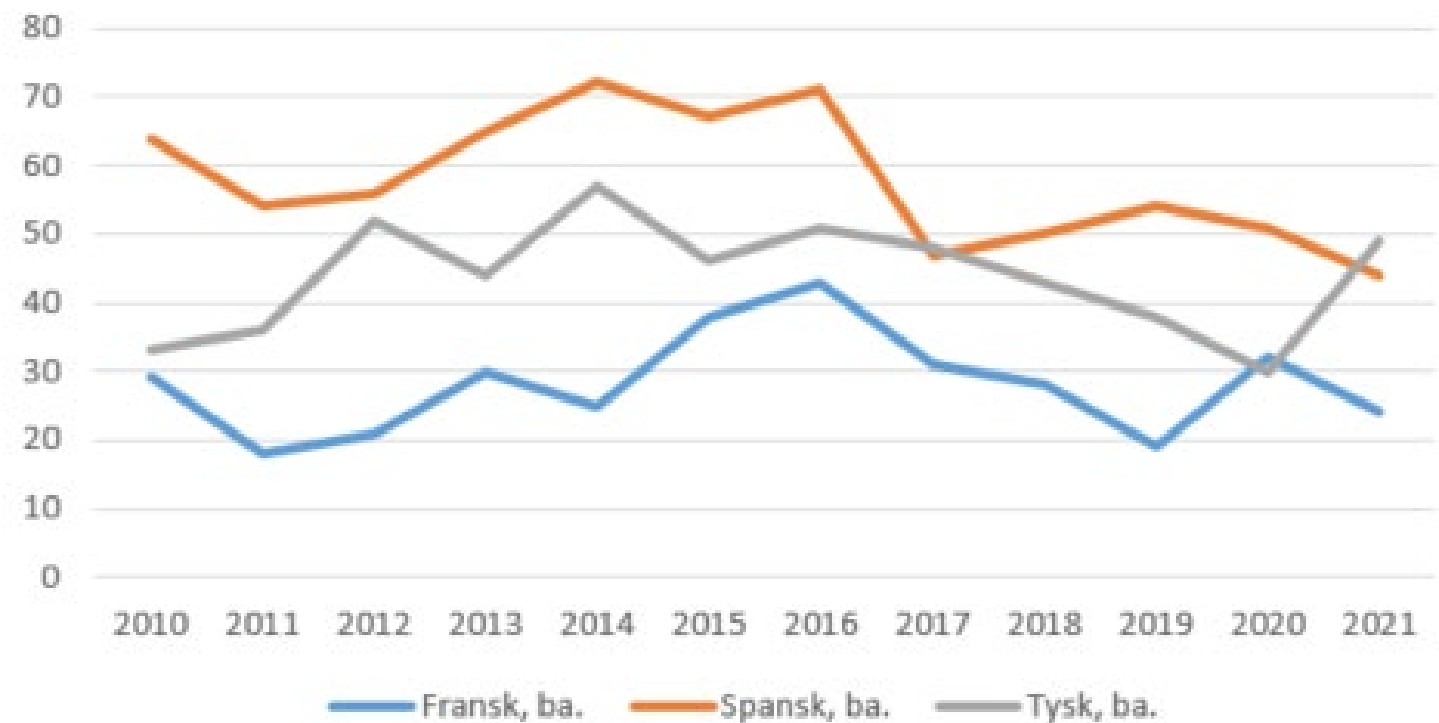

Bachelorproduktion universiteter

- Gennemsnit i perioden:
- Fransk: 28 bachelorer
- Spansk: 58 bachelorer
- Tysk: 44 bachelorer

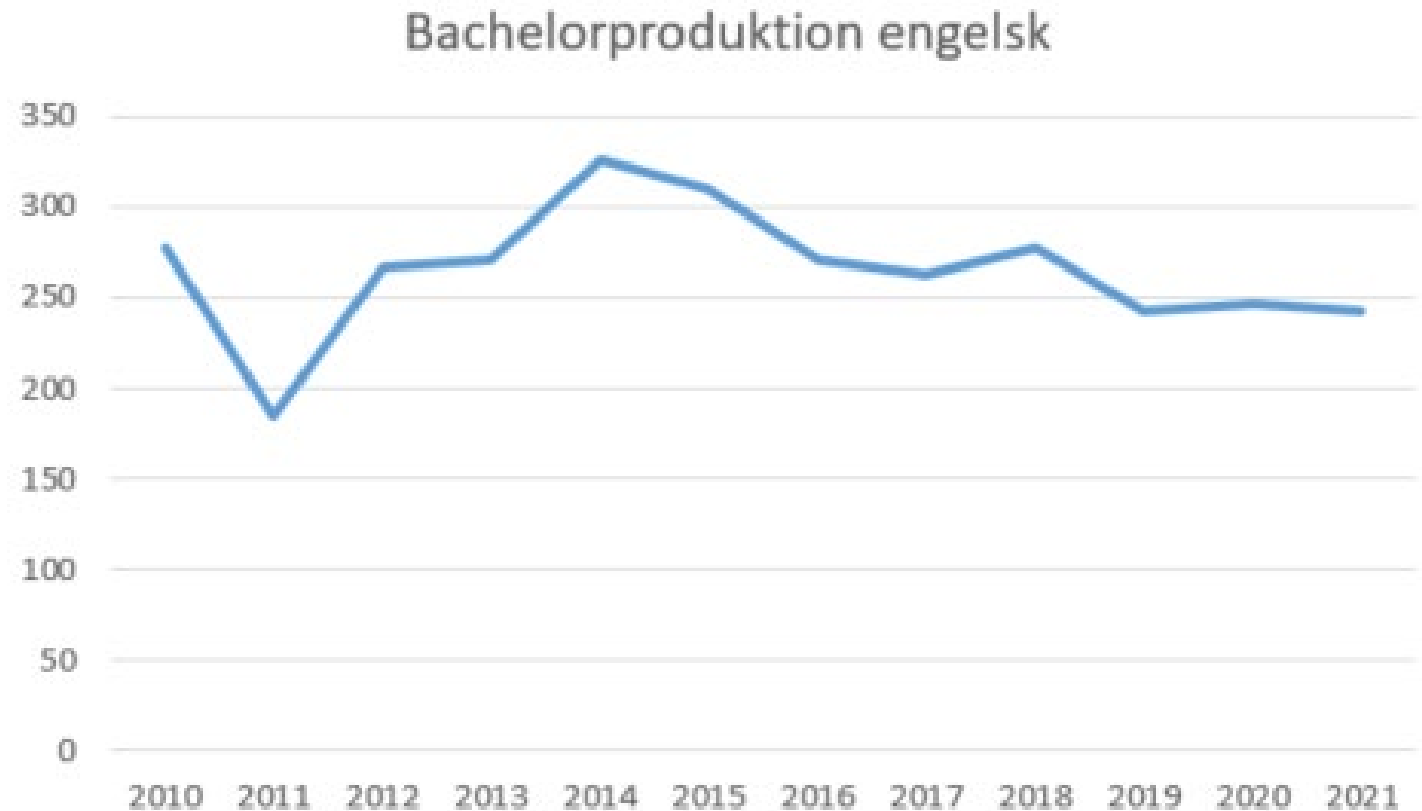
Bachelorproduktion fransk, spansk, tysk

Bachelorproduktion universiteter

- Gennemsnit i perioden:
- Engelsk: bachelorer 265

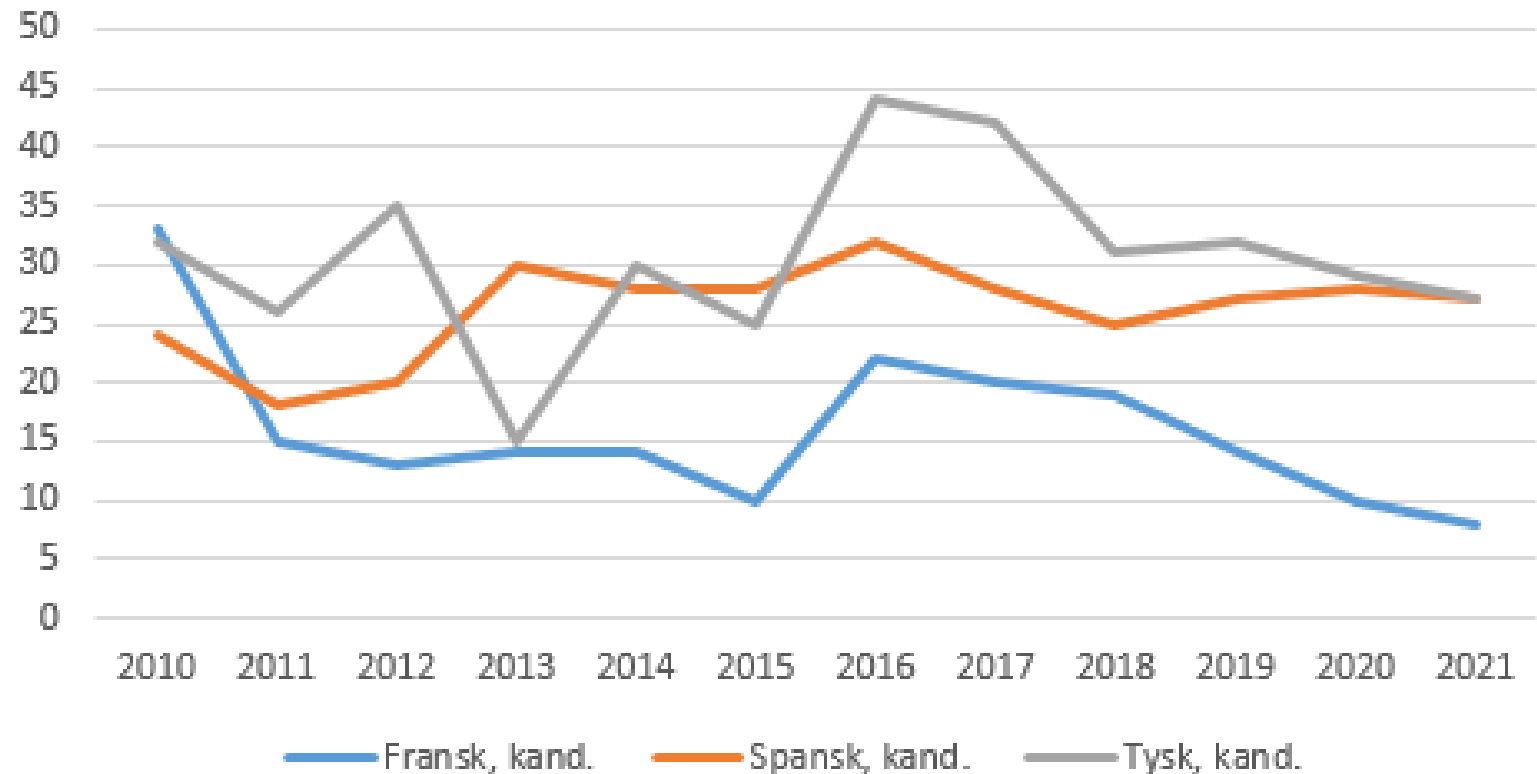

Kandidatproduktion universiteter

- Gennemsnit i perioden:
- Fransk: 16 kandidater
- Spansk: 26 kandidater
- Tysk: 31 kandidater

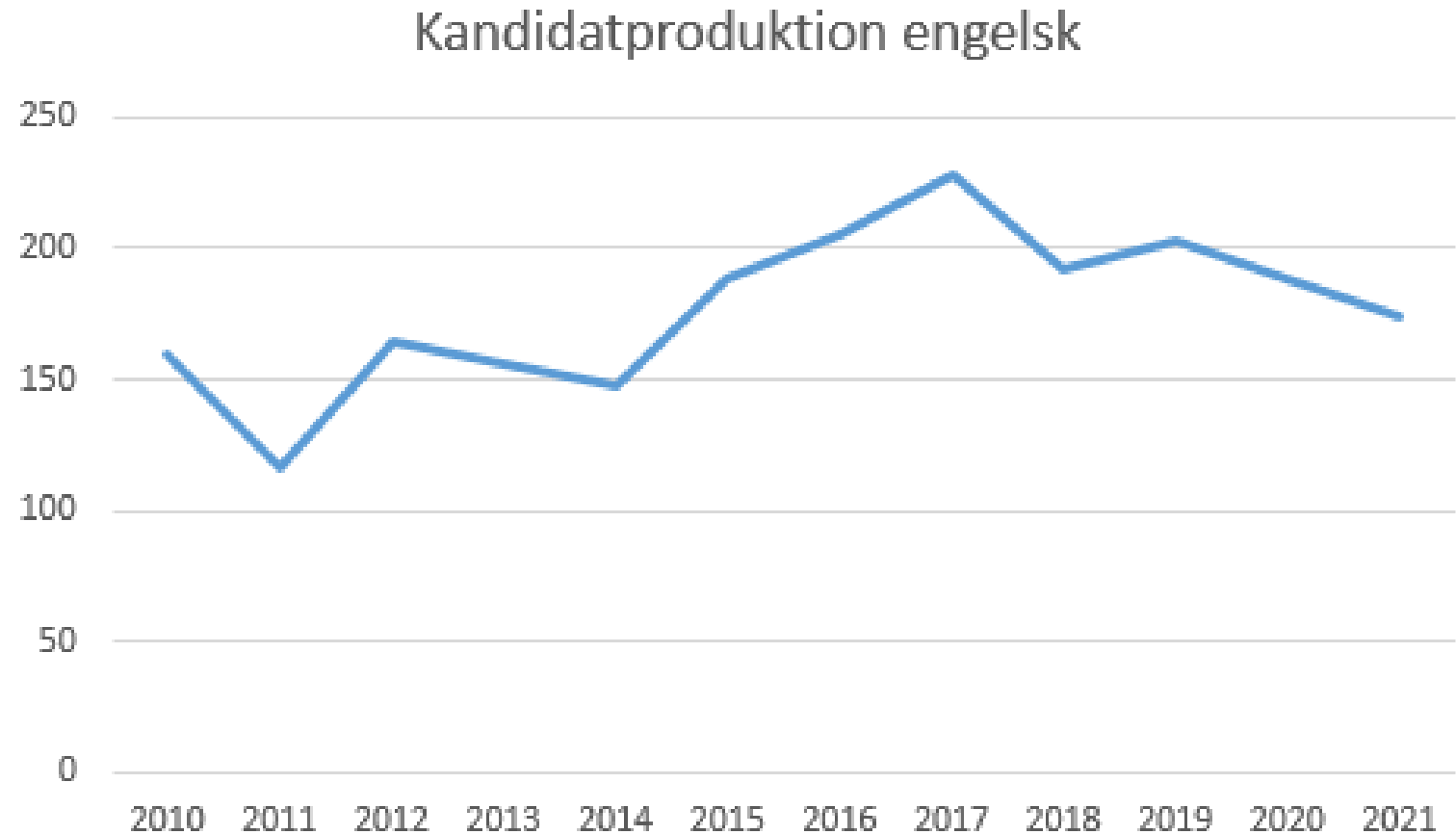
Kandidatproduktion fransk, spansk, tysk

Kandidatproduktion universiteter

- Gennemsnit i perioden:
- Engelsk: kandidater 177

Opsummering af de vigtigste pointer i data

- Grundskolen:
 - Stigning i andelen af elever med 2. fremmedsprog, gælder både for tysk og fransk
 - Den samlede nationale stigning i andelen af elever i grundskolen med fransk er drevet af udviklingen i Region Hovedstaden – stort set alle andre steder er andelen af elever i 9. klasse med fransk gået tilbage
- Ungdomsuddannelserne
 - Markant nedgang i andelen af stx-studenter med A-niveau i engelsk, fransk og tysk
 - Faldende tendens i andelen af både hhx- og stx-elever med en sproglig studieretning

Opsummering af de vigtigste pointer i data

- De videregående uddannelser
 - Markante fald i optaget på stort set alle universiteternes sproguddannelser, både de humanistiske og de erhvervsproglige uddannelser
 - Særligt store fald i optaget på tysk og italiensk på universiteterne
 - Potentielt mangler på uddannede sproglærere til både grundskolen (tysklærere) og til gymnasieskolen (tysk-, fransk- og italiensklærere) inden for en overskuelig fremtid

Opklarende spørgsmål

